

פסיכותרפיה במתבגרים.
מרצה: פרופ' גולן שחר.
מס' קורס: 101.2.0034
המחלקה לפסיכולוגיה
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

ימי שני 13:45-12:15
shaharg@bgu.ac.il
golan.shahar878@gmail.com

תיאור הקורס:

זהו קורס המשך לקורס של ד"ר קארין קידר, אשר התמקד בפסיכותרפיה בילדים. מתבגרים (החל מגילאי 10) מייצגים אתגרים ייחודיים בפסיכותרפיה, ודורשים התייחסות נפרדת בהכשרה מטפלים. בנוסף, כל הדילמות הטיפוליות שאיליהן אחים מתחילה להחשף (למשל, מדע מול פרקטיקה, התערבותיות אקטיבית לעומת עוממת קרניות [אקספלורטיביות]) מופיעות בעוצמה בפסיכותרפיה של גיל ההתבגרות. מטרת הקורס תהיה לחשוף אתכם לסוגיות הבסיסיות בתחום זה. נאמן לתפיסת עולמי הכללית, אני אנסה לאחד גוף ידע ישן עם חדש, מחקר עם תאוריה ופרקטיקה, גישות טיפוליות שונות, ולמידה עיונית עם חוויתית.

תובות הקורס:

nocחות כוחה.

עבודת סיכון על מקרה – בתיאום עם ד"ר קידר.

רצף השיעורים:

שיעור ראשון: היכרות

שיעור שני: מה זה הדבר הזה? הפסיכולוגיה של גיל ההתבגרות.
מצגת שלי.

Lerner, R. M., & Galambos, N. L. (1998). Adolescent development: Challenges and opportunities for research, programs, and policy. *Annual Review of Psychology*, 49, 413-416.

שיעור שלישי: פסיכופתולוגיה נפוצה בגיל ההתבגרות (דיכאון, הפרעות אכילה, והפרעות התנהגות).
מצגת שלי.

שיעור רביעי: אישיות, עצמיות, וזהות בגיל ההתבגרות.
מצגת שלי.

Reis, O., & Bujl, H. M. (2008). Individuation during adolescence and emerging adulthood: Five German studies. *International Journal of Behavioral Development*, 32, 369-371.

בלוס, פ. (2005). מפגשים בתחילת ההתבגרות. בתוך א. פליישמן ו-ח. אבנט "תקשות טיפולית עם מתבגרים: לكت מאמרי יסוד". (עמודים 288-269). ירושלים: משרד הרווחה.

שיעור חמישי:
התיאוריה הפסיכואנאליטית-פמיניסטית של קרול גילגן.
gilgen, ק. (2005). הפתוחות הפסיכולוגיות של נשים: השלכות לגבי הטיפול. בתוך א. פליישמן ו-ח. אבנט "תקשות טיפולית עם מתבגרים: לكت מאמרי יסוד". (עמודים 117-142). ירושלים: משרד הרווחה.

שיעור שישי: המתבגר ומשפחתו.
פלישמן, א. (2005). המתבגר בתחום משפחתו: סיכונים ומובחנות. בתוך א. פליישמן ו-ח. אבנט "תקשות טיפולית עם מתבגרים: לكت מאמרי יסוד". (עמודים 143-180). ירושלים: משרד הרווחה.

שיעור שביעי: המפגש הטיפולי הפסיכודינامي – אנטוני.

אנטוני, א. ג. (2005). בין ה"כ"ו וה"לא": האיזור הניטרלי שבו המתבגר ומטפלו יכולים להפגש. בתוך א. פליישמן ו-ה. אבנט "תקשורת טיפולית עם מתבגרים: לקט מامي יסוד". (עמודים 25-30). ירושלים: משרד הרווחה.

אנטוני, א. ג. (2005). טיפול עצמי בגיל ההתבגרות. בתוך א. פליישמן ו-ה. אבנט "תקשורת טיפולית עם מתבגרים: לקט מامي יסוד". (עמודים 310-329). ירושלים: משרד הרווחה.

שיעור שמיוני: המפגש הטיפולי הפסיכודינامي – אייכהרון.
אייכהרון, א. (2005). אנליזה של סימפטום. בתוך א. פליישמן ו-ה. אבנט "תקשורת טיפולית עם מתבגרים: לקט מامي יסוד". (עמודים 65-84). ירושלים: משרד הרווחה.

שיעור תשיעי: המפגש הטיפולי הפסיכודינامي – וייניקוט.
ויניקוט, ד. ו. (2005). המפגש עם המתבגר – אספקטים של הדדיות ושל התפתחות. בתוך א. פליישמן ו-ה. אבנט "תקשורת טיפולית עם מתבגרים: לקט מامي יסוד". (עמודים 201-234). ירושלים: משרד הרווחה.

שיעור 10: המפגש הטיפולי הפסיכודינامي – שילדים.
שילדים, ר. ו. (2005). הבלבול המאפשר שינוי בתקופת ההתבגרות. בתוך א. פליישמן ו-ה. אבנט "תקשורת טיפולית עם מתבגרים: לקט מامي יסוד". (עמודים 235-250). ירושלים: משרד הרווחה.

שיעור 11: שילוב של CBT בפסיכותרפיה במתבגרים.

Grehan, P. M., & Freeman, A. (2009). Neither child nor adult: Applying integrative therapy to adolescents. *Journal of Psychotherapy Integration*, 19, 269-290.

Shahar, G. (2013). An integrative psychotherapist's account of his focus in the treatment of self-critical adolescents and young adults. *Psychotherapy*, 50, 322-325.

שיעורדים נוספים: הציגות מקרה.